

**Juris Canonici Theoria Et Praxis, Ad Forum Tam
Sacramentale quàm contentiosum, tum Ecclesiasticum,
tum Seculare**

Cabassut, Jean

Lugduni, 1698

XXVI. De pactis quæ contractibus adjunguntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62355](#)

vel depositum apud depositarium, vel pignus apud creditorem, isti ad nihil tenentur ubi neque culpa, neque mora, neque conventio illa in oppositum intercessit. Mutuatarius quoque perstat in dominio rei transmissae pro solutione, ideoque si deperditur antequam creditor eam receperit, vel per se, vel per medium a se approbat quoad hoc internuncii, res illa deperit mutuatario ut domino. De emptione major est difficultas re nondum emptori tradita depereunte; cum dicatur in l. *Traditionibus* 20. C. de pactis: *Traditionibus dominia rerum, non nudis pactis transferuntur.* Et tamen perspicue statuitur l. i. C. de pericul. & commod. rei vend. & Instit. de emption. §. *Cum autem, si res vendita casu pereat ante traditionem, perdi non venditoris, sed emptoris damno.* Nam Juris dispositionem omnes Casuistæ approbant. Sed emptor re nondum tradita haber aliquod in eam imperfectum dominium traditione perficiendum. Quanvis autem contractus emptionis venditionis solo Partium mutuo confusa perficiatur, si tamen utriusque mens erat eam scripto firmandi, & ante scripturam res deperit apud venditorem, illam rei jacturam non emptor, sed solus venditor debet sustinere, utpote nondum perfecto contractu per scripturam, quæ ex mutua arbitrorum voluntate conditionis necessariæ vicim habet, adeo ut sit locus paenitentia donec Pars utraque subscriptiperit, ut decernitur Instit. de empt. & vendit. in princ. & l. *Contractus*, C. de fide instrum.

V I I. Monet denique Navarra c. 27. n. 67. Confessarium, aut alium quemvis internuncium restitutionis, quanvis non requiratur, suam tamen debet fidem probare recipiendo solutionum syngraphas quas exhibeat debitori.

C A P U T X X V I .

De pactis qua contractibus adjunguntur.

I. ACTA quæ pro diversis contrahentium intentionibus ad contractus adjunguntur vim ordinariam ac legitimam contractuum quibus apponuntur possunt extendere, vel restringere, dummodo iuri naturali non repugnant pacta opposita, ut perspicue docet l. *Contractus quidam*, D. de regul. jur. hisce verbis: *Nisi quid nominatum convenit, vel plus, vel minus in singulis contractibus.* Nam hoc servabitur quod initio convenerit; legem enim contractui dedit. Excepto eo quod bona fidei judicio contrarium est: & ita uimur.

II. Sic fit ut commodatarius qui ex vi commodi non tenetur nisi de sola culpa, teneatur ex vi pacti commodato adjuncti etiam de casu fortuito, cap. unico, de commodato.

III. Deposi

III. Depositarius quoque ex vi contractus depositi nullatenus tenetur de casu fortuito: & tamen tenebitur si conventum inter ambas Partes fuerit, ut ipsum quoque casum fortuitum præstet, l. 1. §. Sepe, D. depositi, & cap. *Bona fides*, de deposito. Neque tamen his pactis dominium immutatur rei ipsius, cum proprietas ipsa rei adhuc remaneat penes ipsum commodantem, & penes ipsum qui depositus.

IV. Ita etiam ex vi mutui nihil debet mutuarius præter mutuatam sortem: neque tenetur ad interesse, sive dampni, sive lucri, etiamsi creditor occasione mutui vel lucrum amittat, vel damnum revera sustineat. Et contentum summisæ omnes, non posse quidquam exigiri per creditorem, quantumvis realæ ac verum interesse, nisi pactum ab initio de præstando interesse præcesserit. Sed de utroque interesse mutuarius tenebitur si speciatim in ipso mutui contractu convenerit. Navarra in Enchir. cap. 17. num. 211. ceterique Doctores.

V. In emptione quoque & venditione, re tradita transfertur ita dominium, ut venditori ad eam jus nullum reliquum sit. Secus tamen erit si appositum fuerit pactum addictionis in diem, hoc est, ut si intra conventum tempus alter emptor meliorem offerat conditionem venditori, res sit inempta, l. 1. & l. 4. D. de addit. in diem. Idem obtinet in pacto redemptionis seu retrovenditionis, ut possit venditor eodem pretio redimere rem venditam, aut eo pretio quale tunc æstimabitur tempore præstituto, l. Si fundum, & l. Si à te comparavit, C. de pactis inter empt. & vendit. Itemque in pacto legis commissoriae, ut si intra præfixum diem premium non solvatur, redeat res ipsa ad venditorem, l. 2. & 3. D. de lege commissoria. Quod tamen pactum in emptione approbatum reprobatur in pignore, de quo pacisci non licet, ut debitore non solvente pignus acquiratur creditor. Est enim contra bonos mores, & contra æqualitatem dati & accepti, quia pignus sepe valorem excedit rei debitæ, cap. Significante, de pignor. & l. 1. & 3. C. de pact. pignor. Denique facilis esset similis induc[t]io ad cæteros quo[s]cumque contractus.

VI. Sicut autem ex pactis additis contractus determinantur, contingit vicissim ut ex contractu exurgat citra ullam expressionem pactum tacitum: ut in locatione prædii urbani quidquid intus defertur, vel invehitur à conductore, oppignoratur tacita conventione locatori, l. Item quia, D. de pact. Plura istiusmodi exempla perquirere sub tit. Digestorum & Codicis in quibus causis pignus vel hypotheca tacite contrahatur.